

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș,

Petru Moraru,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocații Suveică Tudor, în numele inculpatului Eșanu Ion și Belousov Andrei, în numele inculpatului Roșca Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014, în cauza penală în privința lui

Eșanu Ion Petru, născut la 30 octombrie 1995, originar și domiciliat în satul Crasnoarmeiscoe, raionul Hîncești;

Roșca Ion Vasile, născut la 19 ianuarie 1994, originar și domiciliat în satul Cioara, raionul Hîncești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1) *Prima instanță: 28.12.2012 - 23.09.2013*

2) *Instanța de apel: 21.10.2013 - 28.02.2014*

3) *Instanța de recurs: 28.07.2014 - 02.12.2014.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 23 septembrie 2013, Eșanu I. a fost recunoscut vinovat și condamnat, prin aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), 79 Cod penal, în baza:

- art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare;
- art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;
- art. 145 alin. (2) lit. j) k) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

În temeiul art. 84 alin. (1), 70 alin. (4) Cod penal lui Eșanu I. i-a fost stabilită pedeapsă definitivă pentru concurs de infracțiuni 12 (doisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Termenul executării pedepsei stabilită lui Eșanu I. s-a calculat din 23 septembrie 2013, fiind inclus în termenul de pedeapsă perioada aflării în stare de arest preventiv, începînd cu 13.08.2012 pînă la 23.09.2013.

Măsura preventivă aplicată față de Eșanu I. arestarea preventivă, a fost menținută pînă la definitivarea sentinței.

Acțiunea civilă a succesoriului părții vătămate Colța S. în latura materială a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în cadrul unui proces civil.

În latura morală acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea din contul lui Eșanu I. în folosul succesoriului părții vătămate Colța S. a prejudiciului moral cauzat în sumă de 50 000 (cincizeci) mii lei.

Prin sentința menționată a fost recunoscut vinovat și condamnat Roșca I. în baza:

- art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare;
- art. 42 alin.(3), 197 alin.(2) lit. a) Cod Penal la 4 (patru) ani închisoare;
- art. 208 alin. (1) Cod Penal la 3 (trei) ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal lui Roșca I. i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni 15 (cincisprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul ispășirii pedepsei stabilită lui Roșca I. s-a calculat din 23 septembrie 2013, fiind inclus în termenul de pedeapsă perioada aflării în stare de arest preventiv, începînd cu 13.08.2012 pînă la 23.09.2013.

Măsura preventivă aplicată față de Roșca I. - arestarea preventivă a fost menținută pînă la definitivarea sentinței.

Acțiunea civilă a succesoriului părții vătămate Colța S. în latura materială a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în cadrul unui proces civil.

În latura morală acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea din contul lui Roșca I. în folosul succesoriului părții vătămate Colța S. prejudiciul moral cauzat în sumă de 30 000 (treizeci) mii lei.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la 12.08.2012 aproximativ la orele 04.00, la marginea pădurii între satele Cărpineni, Calmățui și Tălăiești (Crasnoarmeiscoe), r-nul Hîncești, Eșanu I., fiind în stare de ebrietate alcoolică, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Roșca I., cu scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, prin surprindere, l-au atacat pe Colța P., care dormea în automobilul propriu de model „Citroen Berlingo” n/î HN AW 149, aplicându-i lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i vătămări corporale grave periculoase pentru viață. După care, în mod deschis i-au sustras un telefon mobil de model „LGKG 110” la prețul de 500 lei, o automagnitolă "Pioneer" la prețul de 700 lei, un lanț de aur cu cruce la prețul de 500 lei, astfel, cauzîndu-i părții vătămate Colța P. o daună în proporții

considerabile în sumă totală de 8700 lei, și cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii.

Tot el, Eșanu I., la 12.08.2012, aproximativ la orele 05.00, la marginea pădurii între satele Cărpineni, Calmațui și Tălăiești (Crasnoarmeiscoe) r-nul Hâncești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în scopul ascunderii urmelor atacului tâlhăresc, în momentul transportării corpului victimei Colța P. din automobil în tufișuri, cu o deosebită cruzime, intenționat i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu cuțitul în regiunea feței, gâtului și a inimii, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, care puteau aduce la deces și au ascuns corpul victimei în tufari.

Continuându-și acțiunile infracționale, în scopul ascunderii urmelor atacului tâlhăresc, la indicația lui Roșca I., aproximativ la orele 06.00, s-a întors în pădurea dintre satele Cărpineni, Calmațui și Tălăiești, r-nul Hâncești, unde intenționat a incendiat automobilul de model „Citroen Berlingo n/î HN AW 149, ce aparținea lui Colța P., cauzându-i părții vătămate o daună materială în mărime de 60.000 lei.

Totodată, Roșca I., la 12.08.2012, aproximativ la orele 06.00, continuându-și acțiunile sale infracționale, în scopul ascunderii urmelor atacului tâlhăresc săvârșit în jurul orelor 04:00, a organizat distrugerea automobilului de model „Citroen Berlingo" n/î HN AW 149, ce aparținea lui Colța P., contactându-l pe minorul Eșanu I., care deja părăsise locul comiterii infracțiunii, și poruncindu-i să se reîntoarcă la marginea pădurii între satele Cărpineni, Calmațui și Tălăiești r-nul Hâncești și să incendieze automobilul de model „Citroen Berlingo" n/î HN AW 149. Indicație executată întocmai de către Eșanu I.

Tot el, Roșca I., la 12.08.2012, știind cu certitudine de vârsta minoră a lui Eșanu I., a.n. 30.10.1995, săvârșind împreună cu minorul atacul tâlhăresc asupra lui Colța P. și organizând distrugerea automobilului "Citroen Berlingo" n/î HN AW 149, ce aparținea victimei Colța P., prin acțiunile sale active l-a atras pe minorul Eșanu I. la activitate criminală, și anume, la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin. (3) lit. c) CP și art.197 alin. (2) lit. a) Cod Penal.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpatul Eșanu I., avocatul Suveică T. în numele acestuia și avocatul Belousov A., în numele inculpatului Roșca I..

3.1. În apelul declarat, inculpatul Eșanu I., a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde, deoarece instanța la adoptarea sentinței nu a ținut seama de circumstanțele atenuante comunicate de el.

3.2. Avocatul Suveică T. în numele inculpatului minor Eșanu I., a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Eșanu I. să fie achitat.

În argumentarea apelului avocatul a invocat că, sentința de condamnare este bazată în exclusivitate pe presupuneri și doar pe declarațiile inculpatului minor, care sunt contradictorii. Toate probele acumulate de organul de

urmărire penală și administrate în instanța de fond nu confirmă vinovăția inculpatului Eșanu I. de săvârșirea infracțiunilor imputate. Acțiunile procesuale au fost efectuate de către organul de urmărire penală cu un șir de încălcări ale legislației.

A menționat că, în cadrul urmăririi penale învinuitului minor Eșanu I. i-au fost încălcate în mod flagrant dreptul la apărare, deoarece după încheierea contractului de asistență juridică cu avocatul ales, ultimul nu a fost informat de către organul de urmărire penală despre acțiunile procesuale petrecute cu învinuitul, iar în perioada deținerii în instituția penitenciară minorul a fost maltratată și amenințat cu aplicarea armei de foc de către un colaborator de poliție a CPR Hîncești, fiind forțat să facă declarații întru autoincriminarea sa. Despre acest fapt, minorul a declarat în cadrul examinării medico-legale, în ședința de judecată din 10.12.2012, prezidată de judecătorul de instrucție, în ședința instanței de fond, însă acestora nu li s-a dat nici o apreciere.

Totodată, pe parcursul deținerii în izolatorul de detenție, în scopul menținerii acestor declarații, învinuitul minor a fost supus maltratărilor, acțiunilor violente cu caracter sexual, fiindu-i cauzate traume fizice, psihologice și morale, leziuni corporale. Pe acest fapt, Procuratura sect. Centru, mun. Chișinău a pornit urmărirea penală în baza art. 172 alin.(2) lit. b), c) Cod penal.

Mai mult ca atât, la 09 decembrie 2012, după expirarea termenului arestului preventiv, stabilit conform prevederilor alin. (4) art. 186 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală era obligat să-l elibereze pe învinuitul minor de sub strajă, aplicându-i după caz, o altă măsură preventivă non-privativă de libertate, deoarece potrivit prevederilor art. 186 alin. (4) Cod de procedură penală, învinuiților minori durata ținării în stare de arest preventiv poate fi prelungită numai până la 4 luni, însă contrar acestor prevederi, după expirarea termenului de deținere în stare de arest a învinuitului minor Eșanu I., organul de urmărire penală, în scopul deținerii în continuare a acestuia în stare de arest, fără a avea temei legitim pentru a-l prelungi, la 06.12.2012 a pornit ilegal încă două cauze penale, pe faptele incriminate anterior prin ordonanța din 12 august 2012, conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c) și art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, și fără a-l pune real în libertate, l-a reținut din nou.

Apărarea a menționat că, recunoașterea minorului Eșanu I. în calitate de bănuit și audierea lui a fost efectuată abia a doua zi după reținere, adică la 13.08.2012 între orele 10.30 și 11.15 minute. Conform procesului - verbal de reținere minorul a fost reținut la ora 9.55 min. pe motiv că a comis omorul lui Colța P. cu o deosebită cruzime, iar la locul de muncă a acestuia au fost depistate bunuri sustrase de la victimă. Astfel, a concluzionat că din seara zilei de 12.08.2012 până la ora 9 și 55 min. a zilei următoare minorul a fost ilegal privat de libertate.

Totodată, a considerat că a avut loc falsificarea procesului - verbal de ridicare de la Roșca V. a paneei de magnitolă, deoarece conform procesului verbal aceasta a fost ridicată la 12.08.2012 la orele 18.00-18.20, ultimul fiind audiat în ședința de judecată a declarat că la data 12.08.2012 aproximativ la ora 23.00 pe când familia sa dormea, la el a sosit un grup de polițiști cu un automobil, în care se afla și minorul Eșanu I. Colaboratorii de poliție i-au cerut să-i cheme pe toți membrii familiei sale afară, iar unul dintre aceștia i-a prezentat o placă de magnitofon și un cuțit, întrebându-i dacă le recunosc.

Avocatul a mai menționat faptul că, între declarațiile inculpaților date în cadrul urmăririi penale, în instanța de judecată, a martorilor, precum și materialele dosarului sunt divergențe esențiale, care pun la îndoială veridicitatea lor.

Astfel, faptul că schimbarea declarațiilor făcute de către învinuitul minor Eșanu I. a avut loc după audierea martorilor prin declarațiile cărora, depozițiile făcute de către acesta în calitate de bănuit au fost combătute. Acest fapt demonstrează, că declarațiile lui Eșanu I. erau dirijate în mod direct de către colaboratorii operativi, reprezentanții organului de urmărire penală, reieșind din probele acumulate după 13.08.2012.

Avocatul mai consideră că nu a fost verificat dacă minorul, reieșind din vârsta, starea sa fizică, putea să ridice de unul singur partea vătămată și să-l pună în portbagajul automobilului, sau dacă ambii învinuiți, l-ar fi putut urca în salonul automobilului la volan, deoarece conform declarațiilor martorilor, partea vătămată avea o greutate mult mai mare decât cea a învinuitului (aproximativ 110 kg), iar în cadrul urmăririi penale nu s-a atras nici o atenție faptului că, conform declarațiilor învinuitului minor el i-a aplicat părții vătămate patru lovituri cu cuțitul în regiunea gâtului și două lovituri în regiunea inimii, însă potrivit raportului de expertiză medico-legală, la examinarea cadavrului victimei, au fost depistate o plagă în regiunea ochiului, 21 plăgi în regiunea inimii, 5 plăgi în regiunea posterioară a gâtului, iar în total 27 plăgi. Reieșind din numărul și localizarea plăgilor, la momentul producerii acestora trebuia să aibă loc o scurgere masivă de sânge, inclusiv împrăștiuri în același timp pe corpul inculpaților, pe hainele lor, cu toate acestea urme de sânge n-au fost depistate în cadrul cercetării la fața locului, precum și n-au fost depistate nici alte urme care ar fi fost lăsate.

Lipsa urmelor masive de sânge la locul depistării cadavrului, în opinia apărătorului, demonstrează faptul, că omorul a fost săvârșit în alt loc și ulterior, cadavrul a fost adus la locul depistării, însă acestor circumstanțe importante nu li s-a atras nici o atenție, această versiune nefiind verificată.

Mai mult ca atât, avocatul insistă, că necătînd la faptul că medicul-legist este prezent în raion, acesta nici n-a fost invitat la fața locului, așa cum prevede legislația procesual-penală.

A mai atenționat asupra faptului că declarațiile primare făcute în calitate de bănuț de către Eșanu I. nu au nici o legătură cauzală cu cele constatate ulterior, iar acestui fapt nu i s-a dat nici o apreciere de către instanța de fond.

Probarea învinuirii înaintate minorului Eșanu I. este bazată în exclusivitate pe declarațiile lui, care mai sunt și contradictorii, fapt care contravine cerințelor Codului de procedură penală.

A fost atrasă atenția de către apărător și la aceea, că din ultima învinuire din 13.08.2012 a dispărut suma de 200 lei incriminați anterior și a apărut suplimentar lănișorul din aur, însă nu este clar în ce bază a fost exclusă suma de 200 lei din învinuire, dar este absolut clar procesul verbal de cercetare la fața locului du 12.08.2012, potrivit căruia „... la o distanță de 45 cm spre automobil, pe iarbă se observa un lanț de culoare galben-auriu cu lungimea de 58 cm, lățimea de 5 mm, împletitură de inele în serie, lacătul lanțului este deteriorat, lanțul a fost ridicat”. Acest obiect este anexat la materialele cauzei în calitate de corp delict, a fost examinat în ședința instanței de fond, iar reieșind din aceste circumstanțe, în opinia apărării, el nu putea fi incriminat inculpaților ca fiind sustras.

Apărarea a conchis în apelul său că, în cazul dat organul de urmărire penală, inclusiv procurorul care a efectuat urmărirea penală, colaboratorii serviciilor operative nu și-au atins scopul, iar instanța de judecată a acceptat concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului și a început judecata de la ideea preconcepută că inculpații Eșanu I. și Roșca I. au săvârșit infracțiunile ce constituie obiectul învinuirii.

3.3. În motivarea apelului avocatul Belousov A., în numele inculpatului Roșca I., a invocat că, sentința de condamnare se bazează pe declarațiile date de către inculpatul minor Eșanu I. la faza de urmărire penală, care au fost obținute prin constrângere și amenințări din partea reprezentanților organului de urmărire penală și sunt invocate un șir de circumstanțe camuflaate și false care ar indica asupra vinovăției inculpaților Roșca I. și Eșanu I..

De asemenea, a menționat faptul falsificării procesului - verbal de ridicare de la Roșca V. a paneei de magnetolă, care însă, în realitate, a fost adusă de către colaboratorii de poliție, fiind prezentat totodată și un cuțit, întrebându-i pe membrii familiei Roșca, dacă îl recunosc. Nu este clar cum a putut fi recunoscut ca corp delict acest cuțit, care nu avea pe el nici o urmă a infracțiunii, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. 52 din 14.08.2012.

Totodată, apelantul a menționat că în procesul - verbal de cercetare la fața locului nu este indicată participarea medicului legist la examinarea exterioară a cadavrului, la locul unde a fost descoperit, iar potrivit art. 120 Cod de procedură penală participarea medicului legist este obligatorie la astfel de acțiuni, iar expertul urma să dea apreciere la fața locului ce ține de temperatura cadavrului, dacă acesta a fost transportat din altă parte, precum și despre timpul decesului, deoarece din materialele cauzei se constată lipsa urmelor masive de sânge la

locul depistării cadavrului, care trebuiau neapărat să fie, ținând cont de faptul, că în total au fost depistate 27 de lovituri cu cuțitul pe corpul victimei. Acest fapt nu exclude că, omorul a fost săvârșit în alt loc și ulterior cadavrul a fost adus la locul depistării, însă această versiune nu a fost verificată.

Astfel, reiese că colaboratorii de poliție erau cointeresați ca medicul legist să nu participe la examinarea exterioară a cadavrului la fața locului și prin acțiunile sale ilegale să ascundă adevărații făptași ai crimei imputate inculpaților, fiindcă din declarațiile martorilor reiese că a fost văzută la fața locului o terță persoană cu păr roșcat care a fugit.

Apărarea a considerat că instanța de fond a încălcat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, care stipulează că instanța de judecată apreciind fiecare probă din punct de vedere al coroborării lor, deduce existența intenției în comiterea acțiunilor infracționale și vinovăția inculpatului în faptele imputate, însă instanța de fond a acceptat concluziile date de către organul de urmărire penală fără a cerceta minuțios circumstanțele cauzei.

A solicitat, casarea totală a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care inculpatul Roșca I. sa fie achitat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2014 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpatul Eșanu I., avocatul Suveică T. în numele acestuia și de avocatul Belousov A. în numele inculpatului Roșca I., cu menținerea sentinței fără modificări.

Termenul de executare a pedepsei stabilite lui Eșanu I. și Roșca I. s-a calculat din 28 februarie 2014, fiind inclusă durata deținerii sub arest lui Eșanu I. din 13.08.2012 pînă la 28.02.2014 și lui Roșca I. din 13.08.2012 pînă la 28.02.2014.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungînd la concluzia despre vinovăția inculpatului Eșanu I. în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c), art.197 alin.(2) lit. a), art. 145 alin. (2) lit. j) k) Cod penal și a inculpatului Roșca I. în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (3) lit. c), art. 42 alin.(3), 197 alin.(2) lit. a), art. 208 alin. (1) Cod Penal.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților în săvîrșirea faptelor incriminate este dovedită prin probele administrate în cauză, și anume:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.08.2012 cu anexă fototabel, prin care a fost cercetat un drum de țară care duce spre direcțiile Cărpineni - Tălăiești și se intersectează cu un drum asemănător, care duce spre s. Dancu, unde pe partea dreaptă se observă o pădurice și un automobil incendiat de model „Citroen Berlingo”. La fața locului au fost ridicate: plăcuță de

înmatriculare, fire de iarbă cu pete, un lanț, un fragment de curea cu cârlig, grăunțe de porumb, un cuțit (f. d 11-20, Vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 173 din 12.08.2012, prin care se concluzionează că lui Colța P. i s-au cauzat vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, care puteau duce la deces, și aceste vătămări corporale depistate nu sînt caracteristice căderii și nici cauzării cu mîna proprie (f. d. 53-60, Vol. I);

- raportul de constatare medico-legală nr. 2518 din 31.08.2012, conform căruia revărsatele sanguine și arsurile de pe tegumente au fost produse într-o perioadă scurtă unele față de altele, cu circa 30 minute - 1 oră până la deces (f. d. 65, Vol. I);

- raportul de constatare medico-legală nr. 177 din 27.08.2012, conform căruia plăgile din stînga preparatului de piele prelevat de la cadavrul lui Colța P., sunt contuzie, au fost produse cu un obiect dur contondent cu suprafața de impact limitată, plaga din dreapta este înțepată-tăiată și a fost produsă cu un corp înțepător - tăietor de formă plată (f. d. 69, Vol. I);

- procesul - verbal de reconstituire a faptei din 17.08.2012, în cadrul căreia s-a efectuat reconstituirea faptei cu scopul verificării și precizării declarațiilor bănuitului Eșanu I. despre evenimentele infrafracțiunilor săvârșite de el și Roșca Ion (f. d. 104-106 Vol. I);

- procesul - verbal de ridicare din 12.08.2012, prin care din vagonul pe roți, amplasat pe teritoriul s. Cărpineni, r-nul Hîncești, la hotar cu s. Dancu, unde sunt cote de pămînt, ce aparține lui Roșca V. a fost ridicată o panelă de la casetofon de model „Pioneer” (f. d. 108, Vol. I);

- procesul - verbal de examinare a obiectului din 13.08.2012 cu anexa foto tabel, prin care a fost examinată panela de la casetofon de model „Pioneer” (f. d. 109-110, Vol. I);

- procesul - verbal de recunoaștere a obiectului din 13.08.2012 cu anexa foto tabel, prin care succesorul părții vătămate Colța S. a recunoscut obiectul (f. d. 112-114, Vol. I);

- procesul - verbal de ridicare din 01.10.2012, potrivit căreia de la Grosu M. a fost ridicat telefonul mobil de model "Nokia 1280" (f. d. 121, Vol. I);

- procesul - verbal de examinare a obiectului din 01.10.2012 cu anexa foto tabel, prin care a fost examinat telefonul mobil de model „Nokia 1280”(f. d. 122-123, Vol. I);

- procesele - verbale de recunoaștere a obiectului din 02.10.2012 cu anexa foto tabel, prin care succesorul martorul Colța L. a recunoscut obiectul sub nr. 3 (f. d. 125-126, 127-128, 129-130, Vol. I);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 291 D din 06.12.2012, prin care se concluzionează că în baza raportului de expertiză medico-legală nr. 173 întocmit în privința lui Colța P., ultimului i s-au cauzat vătămări corporale grave, periculoase pentru viață care au dus la deces (f. d. 112, Vol. II);

- raportul nr. 96s din 15.11.2012 de expertiză psihiatrică legală staționară în privința lui Eșanu I., potrivit căruia a fost recunoscut responsabil de faptele ce i se impută (f. d. 90-91 vol. I);

- raportul nr. 84s din 15.11.2012 de expertiză psihiatrică legală staționară în privința lui Roșca I., potrivit căruia a fost recunoscut responsabil de faptele ce i se impută (f. d. 95-96 vol. I).

Totodată, instanța de apel a menționat, că la locul infracțiunii, reieșind din procesul - verbal de cercetare la fața locului cu anexă foto-tabelul, au fost depistate semințe de porumb, anexate în calitate de corpuri delictive la materialele cauzei, aceasta în condițiile că locul infracțiunii este înconjurat de pădure și de lanurile semădate cu grâu, iar plantații de porumb lipsesc (f. d. 14-20 vol. I), astfel că instanța de fond întemeiat a concluzionat că semințele de porumb la locul infracțiunii au ajuns prin intermediul inculpatului Roșca I. după ce acesta a încercat să „baloteze porumbul” de pe lanurile ce-i aparțin familiei sale.

Analizând declarațiile inculpaților Eșanu I. și Roșca I. pe parcursul cercetării judecătorești, prin care ultimii neagă săvârșirea faptelor infracționale imputate, instanța de apel a reținut, că acestea urmăresc scopul eschivării de la răspunderea penală și sunt pe deplin combătute cu probatoriul prezentat de partea acuzării în cadrul urmăririi penale și pe parcursul cercetării judecătorești.

Instanța de apel a menționat și faptul, că potrivit ordonanței din 07.09.2012 a fost dispusă neînceperea urmăririi penale în privința lui Cojocar I., deoarece faptul influențării fizice și psihice în vederea depunerii depozițiilor „favorabile urmăririi penale”, maltratării și torturării lui Eșanu I. de către colaboratorul de poliție Cojocar I. nu s-a confirmat (f.d.90-91). Circumstanțele de fapt comunicate de către inculpatul Eșanu I. au fost stabilite reieșind din toate elementele de fapt prezentate în instanță.

Din cele menționate, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute argumentele declarate de avocatul Belousov A. în numele inculpatului Roșca I. și nici argumentele avocatului Suveică T. în numele inculpatului minor Eșanu I. cu privire la aceea că inculpații nu au comis faptele infracționale imputate, precum și ale inculpatului minor Eșanu I., care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde non privativă de libertate în privința lui și că instanța la pronunțarea sentinței nu a ținut seama de circumstanțele comunicate de el, deoarece toate aceste argumente sunt combătute prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate de către instanța de fond, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a ținut cont și de gravitatea infracțiunii, motivul săvârșirii acesteia, de persoana celor vinovați, pornind de la realizarea sarcinii de a aplica o pedeapsă echitabilă, în vederea atingerii scopului pedepsei, și astfel corect a ajuns la concluzia că reeducarea și corectarea inculpaților este posibilă doar în condițiile izolării acestora de societate, prin stabilirea unei pedepse cu închisoarea. În privința inculpatului minor Eșanu I. s-a stabilit o pedeapsă în conformitate cu art. 70, 79 Cod penal, adică o pedeapsă minimă prevăzută de Legea penală pentru infracțiunea respectivă.

Curtea de apel de asemenea a subliniat că la stabilirea pedepsei a ținut cont și de faptul că până la sfârșitul cercetării judiciare a cazului, nici unul din inculpați nu au manifestat conștientizarea acțiunilor sale, nu au dat dovadă în nici un mod de regret, căință sinceră.

Referitor la acțiunea civilă înaintată în cadrul urmării penale de succesorul părții vătămate privind încasarea de la inculpați a prejudiciului material în sumă de 98 700 lei și a prejudiciului moral - 1 000 000 lei, instanța de apel a reținut, că instanța de fond întemeiat a admis parțial acțiunea civilă, și anume, dispunându-se încasarea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei de la inculpați, ținând cont de faptul că familiei succesului părții vătămate i-au fost cauzate grave suferințe morale, prin prisma prevederilor art. 1398 Cod Civil, iar în privința încasării prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în cadrul unui proces civil, deoarece succesorul părții vătămate nu a prezentat probe care ar confirma cheltuielile suportate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către avocații Suveică T. în numele inculpatului Eșanu I. și Belousov A. în numele inculpatului Roșca Ion, care au invocat temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală - *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”* și pct.8) - *„nu sunt întrunite elementele infracțiunii”* Cod de procedură penală, indicînd aceleași motive expuse anterior și în cererile de apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitarea a inculpaților.

7. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 al. (1) p. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel sau se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță.

Potrivit prevederilor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, deoarece o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Verificând argumentele invocate în recursurile depuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul constată că instanța de apel la examinarea cauzei a comis erori de drept ce nu pot fi corectate în instanța de recurs, pronunțînd soluția sa fără respectarea prevederilor legale, a jurisprudenței CtEDO, precum și a practicii judiciare stabilite.

Colegiul lărgit menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează în soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o

probează această dată. Toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punctul de vedere al coroborării lor.

Al. (5) art. 414 Cod de procedură penală stabilește că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar al. (6) al aceluiași articol stabilește că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

Colegiul cu referire la decizia supusă recursului, constată că Curtea de Apel, contrar prevederilor legale n-a verificat în ședința de judecată probele, pe care le-a pus la baza deciziei de condamnare, nu a dat apreciere cuvenită probelor.

Mai mult decât atât, instanța de apel, pronunțând decizia recurată, a decis în mod arbitrar care dintre probele acuzației vor fi verificate, încălcând principiul contradictorialității procesului penal, deoarece în cadrul ședinței de judecată procurorul n-a înaintat careva cereri în acest sens.

Astfel, în decizia adoptată sunt redată detaliat conținutul declarațiilor succesivului părții vătămate Colța S., martorilor Roșca V., Colța L., Frunze M., Izvoreanu P., Roșca E., Roșca I., Șincu I., Iacob V., deși nici una dintre persoanele indicate n-au fost interogate, iar declarațiile acestora n-au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel (f. d. 97-98 Vol. IV), cu toate acestea ele au fost puse la baza deciziei de condamnare.

Colegiul mai menționează că în ședința instanței de apel inculpații Eșanu I. și Roșca I. au declarat că susțin depozițiile făcute în cadrul cercetării judecătorești din instanța de fond (f.d. 83-84 Vol. IV), răspunzând doar la întrebările puse.

Cu toate acestea declarațiile lor din cadrul urmăririi penale și instanței de fond n-au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel, deși decizia supusă recursului conține o expunere detaliată și a declarațiilor inculpaților de la urmărirea penală și cercetarea judecătorească, care au fost puse la baza sentinței de condamnare a inculpaților și care a fost menținută de către instanța de apel.

Încălcările comise la acest capitol de către instanța de apel au fost invocate în recursurile depuse de către apărători în interesele inculpaților, fiind considerate drept o violare gravă a art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Colegiul de asemenea constată și faptul că, instanța de apel n-a făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, nu a indicat pentru care motive s-au admis unele probe și s-au respins altele, nu a argumentat detaliat, cu trimitere la prevederile legale respective, de ce s-au respins probele ce au fost aduse în confirmarea nevinovăției inculpaților, astfel nemotivându-și decizia.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit constată că, instanța de apel, judecând apelurile declarate de avocați în numele inculpaților, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima

instanță, conform materialelor din cauza penală, și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, indicate în pct. 3.2 și 3.3 al prezentei decizii, constatînd, fără a-și motiva decizia, că inculpații au săvîrșit infracțiunile imputate, fără a fi dată o analiză amplă tuturor probelor administrate în cauza dată, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

În aceste condiții, Colegiul concluzionează că argumentele recurențelor cu privire la faptul că instanța de apel nu a dat apreciere cuvenită probelor administrate pe caz, și-a găsit confirmare, de aceea rezultatele activității organului de urmărire penală și baza probatorie propusă de partea acuzării și partea apărării în cadrul acestei cauze penale, urmează a fi verificată de către instanța de apel la rejudecarea cauzei, în ședințele de judecată publice, cu respectarea drepturilor procesuale ale persoanelor implicate pe caz, respectîndu-se principiul contradictorialității procesului penal și legalității armelor în proces, stipulat la art. 24 Cod de procedură penală, ceea ce nu a fost efectuat.

Erorile procesuale admise de către Curtea de apel Chișinău, în opinia Colegiului, cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie confirmă necesitatea casării deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate la modul cuvenit de către instanța de apel fiecare probă în parte și toate probele în cumul în scopul adoptării unei soluții corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilesc procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de către apărător, asupra celor indicate în prezenta decizie, precum și să dea răspuns la toate argumentele invocate atît în apel cît și în recursurile invocate.

Instanța de apel urmează să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile practicii judiciare stabilite, de practica relevantă a CtEDO, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Suveică Tudor, în numele inculpatului Eșanu Ion și Belousov Andrei, în numele inculpatului Roșca Ion, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2014, în cauza penală în privința lui **Eșanu Ion Petru** și **Roșca Ion Vasile**, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Publicată integral la **06 ianuarie 2015**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Petru Moraru